

Hoe laat is het?

's Morgens vroeg, als ik met hoed op en mantel aan gereed sta, de leergierige jeugd op te zoeken — heel wat vroeger dan de meeste onderwijzeressen — dan breng ik eerst eventjes een bezoekje aan eene der slaapkamers, die hun stille bewoners nog omsluiten.

Het is de kamer van mijn kleine broertje, de heerlijkste rakkert, die je nog ooit gezien heb. Ik zeg „kleine” en ik zeg „broertje,” omdat we dat zoo gewoon zijn, maar het adjectief kan ik wel weglaten, en eerstdaags het „broertje” ook wel in broer veranderen, want hij is bijzonder groot voor zijn twaalf jaren, zoo groot als ik, en niemand heeft me ooit verweten, een peuter-tje te zijn. Maar hij is de jongste, dat verklaart alles.

Als ik dan zoo aan zijn bed sta,

slaapt hij bijna altijd nog. Dan ziet hij er zoo heerlijk uit, met rozenroode wangen, een besliste trek om zijn gesloten mond, het hooge voorhoofd even, als door zorg aangeoord, gefronsd boven de oogen.

Ver liggen de donkere gebogen wimpers op zijn wangen en ik verlang naar de goudbruine oogen, die daaronder zijn.

Ja, dan kijk ik zoo eens naar hem — en ik kus hem weleens, of strijk door zijn woest haar — in alle geval, hij wordt vaak onrustig, draait zich eens om, of slaat de oogen niets-ziende op — en dan zegt hij, op zoo'n innig bezorgden toon, soms kreunend van een bang vermoeden: „Hoe laat is het?” Of hij vliegt ineens op: „O, Nannie, Nannie, hoe laat is het?”

Hij is bezorgd over zijn huiswerk, waaraan hij gisteren lang heeft gewerkt, dat hij nu nog moet voltooien.

't Is veel, want hij moet examen doen.

Zie, ik ben een zeer gemoedelijke ziel. Ik probeer me altijd neer te leggen bij wat niet te veranderen is, en mat me zelden af met nuttelooze woede of nutteloozen opstand. Maar ik ben nooit méér doordrongen van 't idee, dat er iets niet pluis is in de inrichting onzer maatschappij, dan wanneer ik mijn kleine broer uit den slaap zie ontwaken met zorg op 't gelaat, en ik zijn stem smeekend of angstig hoor: „Hoe laat is het?”

Hij is twaalf jaar. Hij is vol leven en gezondheid. Er zijn duinen. Er is een zee. Er is een bosch, waar de anemonen zijn gekomen en gegaan, zonder dat hij ze zag — en de fazanteneieren zullen al flinke fazantjes zijn, zonder dat hij van dag tot dag hunne ontwikkeling

469

heeft kunnen nagaan, van dat de kuikentjes piepend in het nest lagen, tot dat ze al vrij en frank de duinen in marcheerden. — En hij heeft me niet kunnen vertellen, wanneer de allereerste kastanjeknop is opengebroken, want toen hij op zijn hem-bij-de-gratie-Gods-toebe-deelde-vrijen-Zondagmiddag de kastanjes zag, waren ze al ver uit. —

't Moest hem niet aangaan hoe laat het was! Hij moest slapen, tot hij vanzelf wakker werd. Hij moest wakker worden met een blijden glimlach, omdat hij weer een schoonen dag van 't schoone leven tegemoet ging! En hij moest een schoonen dag tegemoet gaan, omdat hij twaalf jaar en gezond en vol levenslust is, omdat er een bosch is, en een zee en duinen!

„Maar dan moest hij tweeduizend

jaar eerder zijn geboren, bij de Bataven of de Kaninefaten. —”

Ja, dat begrijp ik. En ik begrijp ook, dat er aan 't heele geval niets te doen is. Hij is nu eenmaal een jongen uit de twintigste eeuw, hij moet examen doen, hij moet er komen —, en dus moet ik trachten, mij hierbij neer te leggen, en me niét af te matten met nuttelooze woede of nutteloozen opstand, zooals een gemoedelijk mensch betaamt.

Dan had ik ook mijn heele ver-toog wel in de pen kunnen houden, want 't is niets dan eene uiting van mijn nutteloos-opstandsgevoel tegen de inrichting onzer maatschappij.

Neen, toch niet.

Want, 't gebeurt soms, dat in hen, die kinderen zijn, opleven de schoone herinneringen aan de menschenkindheid. Onbewust, eischen

ze voor zich vrijheid, ze komen in werkelijken opstand tegen de hun aangelegde kluisters.

Dan moeten wij hun weer die kluisters aanleggen, steviger dan voorheen. —

— O, ikzelf ben de eerste, die mijn broertje bestraf en aan 't werk zet, als er iets aan zijn werk hapert!

Hij zou U heele verhalen kunnen doen van vrije middagen, van reeksen avonduren, gesleten op mijn kamer, onder mijne oogen, die op het punt van werken niet misleid kunnen worden!

Doch in ons mag dan niet wonen de werkelijke toorn op het „luie, onwillige” kind. En met de gansche situatie helder voor oogen, kan dat niet meer.

Om de werkelijke toorn uit uw hart te bannen, daarom schreef ik dit.

NANNIE VAN WEHL.